

INSKOLNING I FÖRSKOLAN

– FRÅN VÅRDNADSHAVARENS PERSPEKTIV

Grundnivå
Pedagogiskt arbete

Amanda Bergström
Amelie Olsson

2019-FÖRSK-G92

HÖGSKOLAN I BORÅS

Program: Förskolläraryrket, 210hp
Svensk titel: Inskolning i förskolan - Från vårdnadshavarens perspektiv
Engelsk titel: Induction in preschool - From the parents perspective
Utgivningsår: 2019
Författare: Amanda Bergström och Amelie Olsson
Handledare: Jakob Billmayer
Examinator: Kristina Bartley
Nyckelord: Trygghet, inskolning, samverkan, anknytning

Sammanfattning

Med denna studie vill vi få mer kunskap kring vårdnadshavarnas syn på inskolningen, deras känslor, upplevelser och perspektiv för att kunna möta upp till eventuella förväntningar så gott som möjligt. Alla barn genomgår en inskolning innan de börjar på förskolan och det är av stor vikt att fokus läggs på denna period, både för barn och vårdnadshavare.

Syftet med denna studie är att ta reda på hur samverkan mellan vårdnadshavare och förskola upplevs under inskolningsperioden utifrån vårdnadshavarens upplevelser. De frågor vi kommer utgå ifrån är: Hur samverkar förskolan med hemmet kring inskolning? och hur upplevde vårdnadshavarna känslor, möten och önskemål kring inskolningen?

Studien baseras på en kvalitativ metod genom webbenkäter med öppna frågor. Vi ville att vårdnadshavarna skulle kunna svara så utförligt som möjligt på frågorna och genom denna metod fick studien en variation i svaren. Genom att använda webbenkäter gav det oss en bredd i svaren.

Utifrån frågeställningar i enkätform fick vi svar på hur vårdnadshavare upplevde inskolningen i form av känslor, samverkan och bemötande. I resultatet framkommer att vårdnadshavarna generellt är nöjda med förskolan och pedagogernas bemötande kopplat till inskolningen. Inskolningen är en känslofylld period där vårdnadshavarna upplevde sorg, glädje, ångest och olika förväntningar. Dessa nyckelord var de som förekom mest av alla känslor som vårdnadshavarna beskrev. Samverkan är en punkt som anses viktigt även för vårdnadshavarna och att denna framkommer i varierade former som exempelvis inskolningssamtal, uppföljningssamtal och den dagliga kontakten i verksamheten.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING.....	2
1.2 BEGREPPSFÖRKLARING	2
VÅRDNADSHAVARE	2
INSKOLNING	2
TRADITIONELL INSKOLNING	2
FÖRÄLDRAAKTIV INSKOLNING	2
2. BAKGRUND	3
2.1 SOCIOEMOTIONELL UTVECKLING	3
2.1.1 JOHN BOWLBY	3
2.1.2 DANIEL STERNS	4
2.1.3 TEORETIKER KOPPLAT TILL STUDIENS FRÅGESTÄLLNINGAR.....	5
2.2 ANKNYTNING.....	5
2.2.1 TRYGG BAS I ANKNYTNINGSTEORIN	6
2.3 TIDIGARE FORSKNING.....	7
2.3.1 PEDAGOGERS FÖRHÅLLNINGSSÄTT KRING INSKOLNING	7
2.3.2 SAMVERKAN	8
3. METOD	10
3.1 URVAL.....	11
3.2 GENOMFÖRANDE.....	11
3.3 FORSKNINGSETIK	12
3.4 STUDIENS TROVÄRDIGHET	12
3.5 ANALYS.....	13
4. RESULTAT	14
4.1 ALLMÄNNA FUNDERINGAR	14
4.2 VÅRDNADSHAVARNAS KÄNSLOR	15
4.3 SAMVERKAN	16
4.4 VÅR KOMMANDE YRKESROLL	17
5. DISKUSSION	19
5.1 METODDISKUSSION	20
5.2 DIDAKTISKA KONSEKVENSER	21
REFERENSER	
BILAGOR	

1.INLEDNING

Alla barn som börjar förskolan går igenom en inskolning. Denna period kan se olika ut beroende på verksamhetens utformning och barnens behov.

Läroplan för förskola beskriver förskolan som ett komplement till hemmet där ett förtroendefullt och nära samarbete krävs för att skapa goda förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas. Vårdnadshavarna ska även få möjlighet till insyn i verksamheten för att kunna vara med och påverka den (Lpfö 98 rev 2016, s. 13).

Studiens syfte baseras på att involvera vårdnadshavarnas upplevelser, känslor och perspektiv för att kunna möta upp dem i förskolan och få ett trivsamt samarbete där barn, vårdnadshavare och pedagoger känner sig sedda och hörda. Vi känner därför att denna studien främjar till att kunna ta del av vårdnadshavarnas upplevelser inför och under inskolningsperioden för att få en bättre förståelse och se deras behov ytterligare. Utifrån forskning kring inskolning finns det mer studier gällande pedagogers syn på inskolning än hur vårdnadshavare upplever inskolningen och samverkan mellan hemmet och förskolan.

Av egna erfarenheter från förskolans verksamhet upplevs det att i större utsträckning utvärderas i arbetslaget hur en inskolning upplevs och fungerar i praktiken än utvärdering från vårdnadshavarnas synvinkel. Under uppföljningssamtal som ofta följer efter inskolningsperioden ligger det till huvudfokus att diskutera barnets anknytning, framsteg och utveckling i förhållande till pedagoger, miljö och kamrater. Dessvärre har vi inte sett någon form av uppföljning som vårdnadshavarna har eller får tillgång till gällande upplevelser av inskolningen eller samverkan med förskolan.

Arnér och Sollerman (2018, s. 87) beskriver att det inte bara är ett nytt liv för barnen att börja i förskolan utan även för vårdnadshavarna som nu ska lämna sitt barn för att själva arbeta. Det är där på förskolan som de får vara med och påverka och får den stöttning de behöver under den jobbiga perioden. Lindgren och Torro (2017, s. 58) tar upp vikten av att en vårdnadshavare är trygg och får vara delaktig under inskolningsperioden eftersom det påverkar hur barnet upplever den. Barnet läser av sin vårdnadshavare under inskolningen och detta kan vara avgörande för hur anknytning och trygghet tar form runt barnet i samspel med pedagoger och verksamheten. Därför behöver även vårdnadshavaren en form av inskolning för att introduceras för förskolans miljö och pedagogik, pedagogerna, rutiner, olika former av samverkan och möjligheten till att kunna vara med och påverka verksamheten.

För att pedagoger i förskolan ska kunna möta upp och stärka barnens och vårdnadshavarnas trygghet och behov i förskolans värld, är det av stor vikt att deras tankar och åsikter involveras och lyfts samt att de får inflytande i verksamheten.

1.1 Syfte och Frågeställning

Syftet med denna studie är att ta reda på hur samverkan mellan vårdnadshavare och förskola upplevs under inskolningsperioden utifrån vårdnadshavarens upplevelser.

Frågeställningar:

- Hur samverkar förskolan med hemmet kring inskolning?
- Hur upplevde vårdnadshavarna känslor, möten och önskemål kring inskolningen?

1.2 Begreppsförklaring

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare är den person eller de personer som har juridisk vårdnad för barnet i fråga. Oftast är det en förälder men kan även vara en släkting eller annan juridiskt utvald person. Vårdnadshavaren är den person som har rätten och skyldigheten att skydda och se efter barnets bästa i personliga frågor (Regeringskansliet 2015).

Inskolning

Inskolning är en period där barnet introduceras för förskolan. Här sker första mötet med pedagoger och kamrater i verksamheten. Inskolningsperioden kan vara olika lång beroende på vilken modell förskolan har valt att följa eller själva har utformat. Förskolan tar hänsyn till vad barnet och vårdnadshavarna har för behov (Lindgren & Torro 2017, ss. 8-11).

Traditionell inskolning

Den traditionella inskolningsmodellen har funnits längst i förskolan och pågår i två veckor. Det är en pedagog som ansvarar för barnets inskolning och blir barnets ansvarspedagog. Under den första tiden är vårdnadshavaren kvar på förskolan och finns till vid behov. När barnet är tryggt nog att stanna med pedagogen en längre period kan vårdnadshavaren vinka hejdå och lämna förskolan men finnas tillgänglig om det skulle behövas. Därefter lämnas barnet och är på förskolan under de tider som vårdnadshavare har behov av (Lindgren & Torro 2017, ss.18 - 20).

Föräldraaktiv inskolning

Den föräldraaktiva inskolningen sker med vårdnadshavaren närvarande hela tiden under inskolningsperioden och under dagens rutiner i verksamheten. Generellt pågår denna aktiva period i tre dagar med vårdnadshavaren närvarande. I den föräldraaktiva inskolningen är vårdnadshavaren med i verksamheten och sköter om all omvårdnad som har med barnet att göra. Det finns olika syner på om denna metod är bra eller inte men den föräldraaktiva inskolningen ger vårdnadshavaren större inblick i verksamheten (Arnesson Eriksson 2010, s. 30).

2. BAKGRUND

Här kopplas olika teorier till studieobjektet. Inskolning vilar på anknytningsteorin där även trygghet, samverkan och den socioemotionella utvecklingen har betydande roller. Utifrån studiens syfte och frågeställningar presenteras dessa teorier nedan.

2.1 Socioemotionell utveckling

Den socioemotionella utvecklingsteorin utgår ifrån hur de yngre barnen presenteras genom flertalet olika synsätt och utifrån olika teoretikers synvinklar. Dessa teorier kan vara mer eller mindre aktuella kopplat till dagens forskning och utveckling men var specifikt relevanta för sin tid. Vi kopplar John Bowlby och Daniel Sterns teorier till vår studies innehåll (Hwang & Nilsson 2011, s. 169).

2.1.1 John Bowlby

John Bowlby utvecklade en teori om anknytning kopplat till forskningsexperiment på apungar utfört av Harry Harlow. Bowlby kopplade utifrån experimenten att spädbarn liksom apungar är i behov av närhet och kontakt. Detta är något som är medfött och en konsekvens av detta närhetssökande är att människobarnet naturligt knyter an till en vuxen som beskyddare och trygghet för överlevnad. Till skillnad från djuren kan inte människobarnet klänga sig fast vid den vuxna för kontakt, utan måste därför på andra sätt signalera för att dra uppmärksamheten från den vuxna i form av gråt, leenden, kontaktsökande samt separations- och främlingsrädsla som framkommer i syfte för skydd och överlevnad. För att dessa signaler ska vara effektiva måste den vuxna vara beredd att kunna reagera på dem (Hwang & Nilsson 2011, ss. 171-173).

Anknytningsutvecklingen delas enligt Bowlby in i fyra faser under de första levnadsåren. *Sociala relationer oberoende av person* där barnet urskiljer människor från övriga omgivningen. *Sociala relationer till vissa personer* där barnet känner igen människor och utvecklar relationer till en eller några av dem. *Aktivt kontaktbeteende* där barnet aktivt skapar kontakt med vissa speciellt utvalda personer. *Målinriktade relationer* där barnet börjar förstå människors intentioner och känslor. Barnet måste genomgå dessa fyra stadier, i rätt ordning, för att nå ett moget beteende, däremot spelar det ingen roll när barnet når dessa faser (Hwang & Nilsson 2011, s. 173).

Sociala relationer oberoende av person (ca. 0-2 månader) beskriver redan spädbarnets första dagar i livet där det söker och ser tydliga konturer och linjer av objekt. Människan och dess ögon är intressant att studera och detta kan vara anledningen till att barnet utvecklar förmågan att kunna känna igen vissa människor. Genom att signalera med olika känslomönster som gråt, skrik och leenden kan spädbarnet locka till sig vårdnadshavaren som möter barnets känsla. Detta beskriver Bowlby som ett anknytningsbeteende som grundar sig på att den vuxne kommer och skyddar barnet. Här får barnet bekräftelse i sig själv genom att omgivningen svarar på barnets signaler och behov och detta skapar efterhand en större social relation mellan barnet och den vuxne.

Sociala relationer till vissa personer (ca. 2-7 månader) nämner att man inte riktigt vet när denna fas inleds för barnet eftersom det är svårt att avgöra när det känner igen vissa specifika människor. I föregående avsnitt togs det upp att barnet kan urskilja vissa mönster hos personer redan efter första veckan i livet, men det är först efter cirka sex veckor som det kan se skillnad på människor. Här sker en tydligare och nära interaktion med dessa människor genom leenden och skratt. Vårdnadshavarna har här en viktig roll genom att samspeja och interagera stärker de barnets känsla av trygghet, är vårdnadshavarna däremot passiva och bara tittar på dem utan att interagera skapar detta oro och nedstämda känslor. Olikheter i

anknytningen beror alltså på hur man samspelar med barnet, om man skapar pålitlighet och trygghet eller distans och oro.

Aktivt kontaktbeteende (ca. 7 månader – 2 år) tar upp att barnet nu känner igen människor och kan förknippa dem genom trygghet eller otrygghet. Barnet vet att människor existerar trots att de inte syns eller hörs och påvisar att varaktiga känslorelationer kan utvecklas och vara även fast de inte är tillsammans för stunden. Nu börjar barnet att säga ifrån genom exempelvis gråt när någon med anknytning till barnet lämnar det. Personer är inte längre utbytbara, utan barnet vill vara med speciellt utvalda personer och kan visa motstånd när dessa går sin väg. Enligt Bowlby påvisar denna signalerande protest och att barnet vill att personen i fråga ska komma tillbaka. I denna fas börjar även barnet uppleva en helt annan värld att utforska genom att det nu kan förflytta sig genom att krypa. Genom detta kan barnet själv söka kontakt och närhet eller flytta sig bort vid behov.

Målinriktade relationer (ca. 2 år och uppåt) handlar om att barnets samspel och interaktioner med omgivningen blir mer specifika. Här startar barnet nu själv samspel med andra och är mindre passiv än tidigare. Avståndet mellan anknytningspersoner utökas medans samspelen mellan jämnåriga och främmande vuxna utvecklas och blir närmre. Barnet börjar nu förstå andras känslor och avsikter och är genom detta beredd på att behov inte direkt kan bli tillfredsställda. Den kognitiva förmågan utvecklas här och barnet ser och föreställer sig själv i förhållande till andra människor (Hwang & Nilsson 2011, ss. 173–176).

2.1.2 Daniel Sterns

Daniel Stern skiljer på *det observerade barnet* och *det kliniska barnet*. Med dessa begrepp menar han den bild som forskningen ger av barn generellt respektive den bild som man får när man interagerar och samspelar med barn. Stern menar att vuxna inte helt säkert kan veta hur exempelvis ett spädbarn upplever omvärlden, men för att vi ska kunna ha något att förhålla oss till måste vi skapa oss en bild om hur man ska förstå det observerade spädbarnet. Begreppet *sense of self*, självuppfattning, som Stern använder sig av handlar om upplevelsen av oss själva i förhållande till andra människor. Barnets känsla av jaget eller självet handlar om olika upplevelser, som avsikter, beteenden och projicerade känslor (Hwang & Nilsson 2011, ss. 176-177).

Stern påstår att barnet följer olika utvecklingslinjer som är kopplat till *sense of self*. Dessa linjer överlappar varandra och utvecklas hos människan hela livet. De olika områden benämns som *det uppvaknande självet*, *kärnsjälvet*, *det intersubjektiva självet*, *det verbala självet* och *det narrativa självet*.

Det uppvaknande självet beskriver hur barnet i interaktion med sin omvärld upptäcker sig själv. Denna fas hos barnet inleds i början av livet och visas bland annat i hur barnet imiterar och speglar sin omgivning i samspel. Här har inte en fullständig känsla av självet uppstått ännu, utan är under utveckling. Känslor och tankar som upplevs framträder tillsammans eftersom dessa inte går att skilja åt och dessa är starka när de uppstår.

Kärnsjälvet förklarar barnet i en social värld. Ögonkontakt, joller och känslouttryck som leenden utvecklas på riktigt och visas i ytterligare erfarenheter av självet där spädbarnet blir till en social varelse. Stern tar upp två olika perspektiv av detta självet; ”själv och andra” som är en helhet av upplevelser, och ”själv med andra” som är upplevelser baserade på relation till andra.

Det intersubjektiva självet tar form i att barnet här börjar inse sina egna känslor och vilja samt att det själv och andra människor har ett så kallat inre själv och inte endast är kroppar. En social känsla uppstår när barnet lär sig att läsa av andra människor. Stern beskriver intersubjektivitet som detsamma som faktorerna delad uppmärksamhet, intentioner och affektiva tillstånd vilka är tre gemensamma faktorer som icke - verbala områden för självet.

Det verbala självet tar fart i att barnet utvecklar sitt språk där ord får mening och kan beskriva personliga erfarenheter. Språket öppnar upp till att vara med andra människor och skapa relationer. Samspelet får mening genom ordens betydelse och sammansättning. Denna linje i barnets utveckling av självet kan även kallas det symboliska självet eftersom barnet här kan använda sig av symbolik i sitt tänkande och i samspelet vilket skapar reflektion av självet.

Det narrativa självet beskriver barnet som en berättande individ. Genom sitt berättande och meningsskapande förmedlar barnet egna historier om sig själv, sitt liv och erfarenheter med egna utvalda ord. Här sker identitetsbildning och självet blir stabilt. Upptäckter som att kunna förändra bilden av sig själv för andra och sig själv genom berättandet sker här (Hwang & Nilsson 2011, ss. 178 - 182).

2.1.3 Teoretiker kopplat till studiens frågeställningar

Det teoretikerna gemensamt behandlar i sina teorier om de yngre barnens utveckling är genomgående tillit och närhetssökande. De beskriver mötet och interaktionen mellan vuxen och barn samt barnets jag och självkänsla.

Det finns många teoretiker med olika utgångspunkter som behandlar den socioemotionella utvecklingsteorin och av dessa är det Bowlby och Stern som knyter an till vår studie och syftet tydligast. Bowlby tar upp barnens närhet och kontaktsökande vilket är medfött hos dem och skapar relation till vårdnadshavare, beroende om vårdnadshavaren svarar på signalerna. Stern utgår ifrån det observerade barnet och det kliniska barnet. Detta visar att det finns en förståelse för att man inte helt kan veta vad eller hur ett barn tänker och känner, utan endast kan försöka förstå sig på det. Han tar upp barnets känsla i sig själv i förhållande till andra personer vilket kopplar oss till barnets förhållande och relationsskapande i förskolans miljö.

Att ha en teoretisk grund eller att koppla förskolans innehåll till teorier gör arbetet och pedagogernas roll i verksamheten mer trovärdig och stärker samverkan mellan hemmet och förskolan. Här kan vårdnadshavare ta del av barnets utvecklingsfaser och verksamhetens pedagogik utifrån forskning baserad på vetenskaplig grund.

2.2 Anknytning

Begreppet anknytning mynnar i betydelsen av någonting mindre som är bundet och beroende av något större. I detta fallet ett barn till sin vårdnadshavare eller någon annan omvårdnadsperson. Anknytningsteorin tar upp samspelet mellan anknytning och omvårdnad och spelar på vårdnadshavarens villighet att kunna finnas som stöd, trygghet, tröst och skydd vid utsatta förhållanden samt stöttning till att utforska sin omvärld. Pedagogernas roll är att använda sitt engagemang och sin profession till att skapa god relation till barnet för att det skall kunna delta i verksamhetens rutiner, lek och lärande i verksamheten. Finns inte denna grundtrygghet är det inte möjligt för barnet att ta sig an verksamheten, leken, pedagogerna eller kamrater. Det är av stor vikt att arbetslaget skapar goda relationer och möter barnens behov så att de kan känna sig trygga i verksamheten. Anknytning har en betydande roll i förskolan då ett barn skolas in och under tiden barnet är i förskolans värld. Förskolan ska och kan inte ersätta vårdnadshavarnas roll för barnet utan förskolan och pedagogerna skall fungera

som ett komplement då vårdnadshavarna inte kan närvara och måste arbeta (Broberg, Hagström & Broberg 2012, ss. 33, 22-23).

Stern vänder sig mot tidigare teorier om barns utvecklingsfaser som påstås byta av varandra när den ena är färdig och nästa tar vid. Han menar att dessa perioder inte finns, utan skapas, utvecklas och förändras genom livet. Här tar han upp exempel som tillit och självständighet vilket är livsteman som följer människan genom livet, ung som gammal. Genom att se på utveckling genom detta perspektiv har faser i livet ingen speciell tidsram som är oföränderlig, utan vi kan alltid påverka, kompensera eller reparera det vid behov. Alla människor är olika, vissa skörare än andra och detta utgör ett större behov av stöttning och omsorg för att klara av vardagen, medans andra utvecklar en annan form av styrka som de kan hantera utan extra stöd (Brodin & Hylander 1997, ss. 24-25).

2.2.1 Trygg bas i anknytningsteorin

Anknytningsteorin förklarar olika beteendemönster hos människan, från spädbarnsåldern upp till och med vuxen ålder. Utifrån observationer på små barns reaktioner vid separation från vårdnadshavare och placering hos främmande människor i främmande miljö tog denna teorins formulering form (Bowlby 2010, ss. 144-145). Hagström (2010, s. 53) tar vid Bowlbys anknytningsteori och förklarar att barnen har ett inbyggt anknytningssystem där de med hjälp utav sina olika signaler, får hjälp och vill ha vårdnadshavarens uppmärksamhet för att kunna få skydd i stressade situationer.

Bowlby (2010, ss. 50-52) beskriver att anknytningsteorin anses vara den bäst baserade teori på den socioemotionella utvecklingen som hittills finns tillgänglig. Teorin utgår ifrån anknytningsbeteendet som kommer och går, samt bestående anknytning som barn och vuxna har till vissa särskilda personer i sin omgivning.

Inom anknytningsteorin är trygg bas det mest centrala begreppet. Detta begrepp innefattar två stadier där man som pedagog eller vårdnadshavare är en trygg bas för barnet att kunna ta för sig och utforska omvärlden. Det andra stadiet innebär att vara en säker hamn dit barnet kan återkomma vid upplevt hot, fara eller vid behov. Dessa två steg utgör den så kallade trygghetscirkeln där pedagogen eller vårdnadshavaren i fråga stöttar barnet, gläds, tröstar och skyddar för att stärka barnets själv. Finns inte denna trygga bas har inte barnet någon trygg anknytning och detta påverkar barnets förmåga att ta sig ut och uppleva omvärlden till det negativa (Broberg, Hagström & Broberg 2012, ss. 44-45).

2.2.2 Brister i anknytning

Spädbarn påvisar olika sätt att knyta an till vårdnadshavare eller annan anknytningsperson. De barn som har knutit an till personen använder denna som en trygg bas att luta sig mot vid känsla av hot eller fara och söker därmed aktivt efter närhet och kontakt för trygghet. Genom att ha denna trygga bas i närheten kan barnet utforska sin omvärld på egen hand. Det finns också de barn som inte har upplevt en trygg och säker anknytning. Dessa barn påvisar i olika grad en anknytning som är osäker och som inte har någon trygg bas (Hwang & Nilsson 2011, s. 182).

Det finns två typer av anknytningsmönster som är otrygga och beskrivs som undvikande och ambivalent anknytning och tar uttryck i att barnet inte uppvisar något behov av en anknytningsperson som trygg bas. Dessa undvikande barn blir inte ledsna när anknytningspersonen är borta och avvisar dem när de kommer tillbaka. Barn med ambivalent anknytningsmönster har däremot inget konsekvent beteende och söker både kontakt och avvisar anknytningspersonen. Ett ytterligare otryggt anknytningsmönster som framkommit

genom senare forskning är det desorganiserade mönstret hos barn. Till skillnad från de andra anknytningsmönstren bygger detta på rädsla hos barnet i samspel med anknytningsperson eller vårdnadshavare. Detta kan exempelvis baseras på anknytningspersonens tidigare upplevelser av trauma eller andra svåra och obearbetade upplevelser. När barnet signalerar efter uppmärksamhet eller kontakt feltolkas dessa och vårdnadshavaren reagerar med aggressivitet vilket skapar en förvirring som leder till rädsla hos barnet (Hwang & Nilsson 2011, s. 182-183).

Studier på barn i förskole- och skolåldern påvisar att de som fått en trygg anknytning uttrycker ett samspel som är mer moget genom att de delar med sig av vad de har, än de jämnåriga som inte fått en trygg anknytning. Dessa barn har också en mer utvecklad problemlösningsförmåga (Hwang & Nilsson 2011, s. 184).

Att knyta an till ett barn handlar om lyhördhet och fokus, vilket bör finnas med under barnets första halvår eller innan ett års ålder. Detta kopplas till förebyggande insatser för att kunna påverka samspelet mellan anknytningsperson och gör att man kan undvika en otrygg anknytning. Det finns också behandlingsinsatser som kommer då barnet redan genomgått en otrygg anknytning. Då kan man bland annat hjälpa till att reglera barnets känslomässiga beteende, minska stress hos anknytningspersonen och skapa lyhördhet runt barnet. Här anser forskarna att fysisk närhet är en av de viktiga delarna och att följa barnets initiativ till lek och aktivitet (Hwang & Nilsson 2011, s. 184).

2.3 Tidigare forskning

I detta avsnittet presenteras tidigare forskning kring hur pedagoger arbetar för att inskolningen ska bli så bra som möjligt för vårdnadshavare och barn tas upp. Även hur pedagogen ser barnen i förskolan. Hur samverkan fungerar och vad samverkan är för något är också två saker som förklaras.

2.3.1 Pedagogers förhållningssätt kring inskolning

För att kunna skapa en bra och fungerande verksamhet är det av stor vikt att pedagogerna har en samsyn kring vilket förhållningssätt förskolan skall använda sig av.

Detta krävs också för att få en god samverkan och kunna skapa goda relationer kring inskolningen, både gällande barnet och familjen. Alla familjer är olika, har olika behov, olika erfarenhet av förskolans värld och förväntningar. Detta måste pedagogerna kunna möta på bästa möjliga sätt (Lindgren & Torro 2017, ss. 26-27).

Bjervås (2003, ss. 58-59) skriver att som arbetslag bör man vara samspelade med varandra och sträva mot samma mål i verksamheten. Är man samspelade så finns det inga tvivel på hur man talar till och agerar mot barnet. Det är hur pedagoger tillsammans gestaltar deras barnsyn. Varje pedagog har olika syn på varje enskild individ vilket bygger upp förväntningar på den individen, vilket kan resultera i höga eller låga förväntningar. Även Engdahl och Årlemalm-Hagsér (2015, ss. 32-33) betonar vikten av att skapa ett förtroende mellan pedagoger och vårdnadshavare, det är viktigt att man kan lita på varandra och att man berättar om det hänt något i hemmet eller i förskolan som berör barnet. Det vardagliga samarbetet är också en viktig del att pedagoger skapar möten för att respektera varje enskild individ och att man berättar om barnets utveckling till vårdnadshavarna.

Svedberg (2016, ss. 11-12) skriver att pedagogerna i förskolan bör kunna se barnet som en helhet och att barnet får lov att komma fram och glänsa, det är en del av verksamheten att barnen få lov att synas så inte pedagogerna tar över och bestämmer allt. Barn är inte något

utan barn formas till något i förskolan. Om barnen får komma fram och hur de kommer fram spelar stor roll.

2.3.2 Samverkan

Förskolan betonar samverkan med vårdnadshavare som viktig sedan lång tid tillbaka, detta för att se till barnets bästa. Detta innefattar den dagliga kontakten när vårdnadshavaren hämtar och lämnar samt organiserad kontakt som utvecklingssamtal, föräldramöten, arbetsdagar där familjen deltar och andra typer av kontakt med hemmet (Sandberg & Vuorinen 2007, ss. 13-15).

Enligt Lee McIntyre, L. Eckert, H. Fiese, D. DiGennaro och K. Wildenger (2007, ss. 85-86) anser vårdnadshavare att olika samverkansformer är något som de önskar mer av. Hur man förbereder sig själv och barnet innan inskolning, mer om pedagogiken, hur man som vårdnadshavare ska agera under inskolning och vilka pedagogerna är. Deras forskning visade att det var 80% av deltagarna i studien som önskade mera information kring inskolningen och där de mer specifikt pratade om förskolans pedagogik. Vidare presenterar forskarna att pedagogerna i förskolan bör lägga vikt vid att erbjuda vårdnadshavare ytterligare samverkan som besök på förskolan och individuella möten för vårdnadshavare.

Samverkan kring inskolning ger en god relation att bygga på. Här får vårdnadshavare utrymme till att presentera sitt barn och en inblick i verksamheten samtidigt som pedagogerna får lära känna barnet. Det finns varierade former av tillvägagångssätt, tider och metoder under en inskolning, men det som gäller generellt för inskolning är att den anpassar sig efter hur det individuella barnet är och vad familjen har för behov (Jonsdottir & Nyberg 2013, ss. 67-69).

Idag bjuds vårdnadshavare in till samverkan och delaktighet i förskolans verksamhet i större grad än vid vårdnadshavarmöten och utvecklingssamtal. Det blir allt vanligare med enkäter eller vårdnadshavarkonferenser som vårdnadshavarna har möjlighet att delta i för att lägga vikt på deras medverkan och inflytande i verksamheten (Jonsdottir & Nyberg 2013, ss. 71-72).

Genom de varierade samverkansformer som finns i förskolan ser pedagoger möjligheter att kunna samverka utifrån det viktigaste målet och grunden; "barnets bästa". Pedagogerna uttrycker samverkansformerna som ytterst relevanta för att göra vårdnadshavarna medvetna om verksamheten, att de kan öppna upp sig och bli alltmer delaktiga. Här kan det dock bli en krock från ett maktperspektiv då dessa möjligheter benämns som rättigheter kontra skyldigheter. De formella samverkansformerna kan därför utmynna i att pedagogerna anses som experter på barnens kunskap, utveckling, fostran och lärande samtidigt som vikten ska läggas vid att lyssna på vårdnadshavarna som experter på sina egna barn. Därav kan vårdnadshavare få olika känslor av hur de blir bemötta i verksamheten vid delaktighet och inflytande (Jonsdottir & Nyberg 2013, ss. 73-74).

Vuorinen, Sandberg, Sheridan och Williams (2013, ss. 153-154) tar upp förskolepedagogens roll kring interaktion och samverkan samt hur viktigt det är att denna fungerar med hemmet. För att samverka bra utgår författarnas deltagare i studien från tre olika dimensioner som kretsar kring kontakt. Den första dimensionen innefattar att skapa och behålla kontakten. Dimension två handlar om att individualisera kontakten mellan sig och mottagaren, samt tredje dimensionen som handlar om att väva samman kommunikationsinnehållet med dessa föregående delar. Ibland krävs det att pedagoger måste presentera information eller dialoger som kan vara känslig eller jobbig för mottagaren, alltså vårdnadshavaren, och då krävs en god

och trygg ton som är finkänslig men tydlig. Därför är det viktigt med en god social kompetens för att kunna kommunicera informationen och samtidigt bibehålla en tillitsfull relation.

3. METOD

Studien baseras på en kvalitativ metod i form av enkät med öppna frågor. Den kvalitativa metoden valdes för att erbjuda deltagarna öppna frågor som besvarades utifrån egna upplevda erfarenheter kring inskolning av barn i förskolan. Att välja kvalitativ metod till studiens syfte gör att man får in individuella svar där vårdnadshavaren öppet får delge hur denne upplevde inskolningsperioden, hur deras tankar och känslor var samt hur samverkan skedde. Deras svar utgår ifrån dem själva och skapar en möjlighet att fritt få delge positiva som negativa upplevelser om hur deras inskolning gick till. Enkäten var webbaserad vilket gjorde att vi kunde nå ut till så många som möjligt på en kort period för att få en så stor mängd data som möjligt. Utifrån studiens syfte att ta reda på hur förskolan samverkar med hemmet, ville vi få en variation i upplevelser av en inskolning och därför nå ut till så många vårdnadshavare som möjligt.

Genom att välja kvalitativ enkät som metod fick deltagarna sitta själva hemma och svara på frågorna utan att bli påverkade till svaren utifrån vad vår studie vill ta reda på. Här blir vi som forskare neutrala i vår roll som insamlare av data. Svensson och Ahrne (2011, s. 22) tar upp intervjumetoder och observationer som ett sätt att samla in data, genom dessa metoder kan deltagarna i studien bli mer eller mindre låsta till sitt svar på grund av forskarens närvaro. Forskaren kan påverka frågeställningarna genom att omedvetet leda deltagaren till det "rätta svaret". Därför valdes att göra en webbenkät där vi inte kan påverka svaren på det sättet och deltagarna blir helt anonyma. Det finns inget som kan knyta svaren till en viss person.

Scenarion valdes till frågeformuleringarna för att lättare kunna sätta sig in i vårdnadshavarnas tankar och upplevelser, något som Bryman (2002, s. 264) bekräftar när det kommer till kvalitativ forskning med människor. Han beskriver forskarens roll kring studier med undersökningspersoner där det är viktigt att kunna sätta sig in i och ta personens roll för att kunna skaffa sig social kunskap. Därför har många forskare använt sig av denna metod när de undersökt personer. De uttrycker därav ofta begrepp som empati och förmågan att kunna se världen genom andras ögon.

Genom att ta del av vårdnadshavarnas upplevelser av en inskolningsperiod utifrån de presenterade scenarion och frågeformuleringar som skapades får vi en chans att kunna sätta oss in i deras situation, tankar och upplevelser. Fenomenografen baseras på uppfattningar om olika fenomen och hur dessa kan ha olika innebörd för människor. Som forskare kring fenomenografen intresserar man sig för hur någonting framställs och upplevs för undersökningspersonen. I vårt fall är detta vårdnadshavaren och hur inskolningen och samverkan upplevs utifrån deras perspektiv. Fenomenografins praktiska arbetsgång består av att fånga upp ett fenomen, beskriva, analysera och tolka undersökningspersonens sätt att uppfatta detta fenomen i sin omvärld genom exempelvis intervjuer eller enkäter (Uljens 1989, ss. 10-11).

Vår arbetsgång har speglat fenomenografins metod och har baserats på dess definition av hur en undersökningsperson tolkar och uppfattar det område som vi vill ta reda på mera om. Genom kvalitativa enkäter med öppna frågor får undersökningspersonen fritt dela med sig av sina egna uppfattningar kring ämnet vilket har gett oss ett detaljrikt resultat att analysera.

3.1 Urval

Vårdnadshavare med barn i förskolan eller som har haft sitt eller sina barn i förskolans verksamhet var av intresse. Dimenäs (2007, s. 86) skriver att ett medvetet urval i en studie är avgörande för hur resultatet kommer att bli. Enkäten besvaras online via en länk som vårdnadshavarna får tillgång till. Ett fysiskt informationsbrev (se bilaga 1) sattes upp på två förskolor vid varje barns hallplats, där arbetet tydligt beskrevs. I samband med att informationsbrevet sattes upp lades även motsvarande information och tillhörande länk upp på förskolornas app i form av ett blogginlägg för vårdnadshavarna att ta del av.

Val av deltagande förskolor samt ”uppladdning” av enkät på ett förskoleforum gjordes genom ett bekvämlighetsurval som enligt Dimenäs (2007, s. 86) innebär att valet faller på en grupp eller ett område som är lätt att nå. I vårt fall blev det två förskolor som en av oss har i närområdet och har kontakt med, samt förskoleforumet som är lätt tillgängligt och har en stor bredd av aktiva medlemmar.

I enkätens svar valdes vårdnadshavarnas upplevelser av barnens känslor bort. Detta för att de inte kan veta till hundra procent hur barnet upplever inskolningen, heller inte när de inte är i verksamheten, man kan bara tro eller gissa hur barnet känner. För studien är dessa svar heller inte relevanta för det studieobjekt som arbetet har. Här ligger fokus på vårdnadshavarnas upplevelser.

3.2 Genomförande

När studiens ämne hade valts kom diskussionen om det skulle vara en kvalitativ eller kvantitativ studie. Första tanken var att använda en kvantitativ studie eftersom vi ville ha en enkät med slutna frågor för att inte få svar som inte var relevanta för studien. Efter diskussion med handledare togs beslutet att använda en kvalitativ studie som passade bättre till vårt syfte och frågeställningarna. Därefter skedde utformningen av enkäten som blev en webbenkät då vi ville nå ut till så många som möjligt. Inspiration till frågeställningarna hittade vi i gamla studentuppsatser och utifrån syftet med vår studie och dess ämne. Till en början hade vi många frågor som vi ville ställa till vårdnadshavarna, men upplevde själva att intresset av att svara på alla dessa eventuellt skulle svalna. Vi valde därför att slå ihop frågorna och sätta dessa i scenarion (se bilaga 2) där vårdnadshavarna skulle få en tydligare inblick i frågorna och lättare kunna sätta sig in i dem.

Utifrån studiens syfte valdes vårdnadshavare med erfarenhet av inskolning ut för att besvara enkätfrågorna som gav oss en insyn i hur inskolningen kan upplevas från deras perspektiv. Innan frågorna skickades ut användes en försöksperson, som är vårdnadshavare med barn i förskolan, för att se hur enkäten tolkades och togs emot innan den skickades ut, vi använde sedan samma enkät till resterande deltagare. Det sattes upp ett informationsbrev på två förskolor där vår studie beskrevs. Samtidigt som lappen hängdes upp skrevs ett inlägg på förskolans plattform med hänvisning till en länk för att komma till enkäten. För att nå ut till så många vårdnadshavare som möjligt kontaktades även en administratör för ett förskoleforum där vi fick godkänt att dela vår information och enkät till studien. Här delgavs samma information som vårdnadshavarna på förskolorna fick tillgång till.

När vi länkat till enkäten inväntades svar för att kunna bearbeta dem. När några svar kommit in påbörjades bearbetningen med texterna till kortare meningar för att sedan sluta som nyckelord. Allt eftersom det kom in ytterligare svar, läste vi igenom dessa och plockade ut delar som var nya för studien och skapade kompletterande nyckelord.

Under arbetets gång har vi diskuterat och kommit överens om delarna som ska vara med i studien, vilka metoder som ska användas och vilket arbetssätt vi vill ha. Arbetet har delats upp likvärdigt och båda har deltagit lika mycket under alla delar av studien.

En vecka efter att enkäten hade skickats ut hade 18 svar kommit in. Antalet besvarade enkäter var inte tillräckligt många för att göra studien så trovärdig, pålitlig eller genomarbetad som önskat. Därför valdes det att skicka ut en påminnelse digitalt (se bilaga 3) på förskolans plattform, där den första enkätlänken lades, för att uppmärksamma vikten av vårdnadshavarnas deltagande i studiens enkät. Dagen efter påminnelsen var publicerad, hade tillräckligt många besvarade enkäter som önskades kommit in och sammanställningen av enkäternas svar kunde påbörjas.

Trost och Hultåker (2016, ss. 120-121) beskriver påminnelse av enkäter från två perspektiv. Dels verkar den för att få personer som ännu inte deltagit i enkäten att inte skjuta upp deltagandet tills i morgon, vilket brukar leda till att det heller inte görs i morgon. Det andra perspektivet verkar för att motivera personer som fortfarande tvekar om de ska delta i enkäten eller inte till att göra detta. Här är viktigt att inte förmedla ett tvång att delta, utan en påminnelse som locka till att delta för att stötta studien.

3.3 Forskningsetik

Genom att vi använder oss av en enkätstudie som är webbaserad blir deltagandet i studien anonymt eftersom ingen kan koppla individers identitet till svaren. Detta beskrivs även i det informationsbrev som kom med enkäten, både på de fysiska hallplatserna på förskolorna och på forumet på nätet.

Vetenskapsrådet (2017, s. 40) beskriver fyra etiska huvuddelar som är viktiga att ta hänsyn till kring forskning. Dessa delar är sekretess, tystnadsplikt, anonymisering och konfidentialitet. De två vi valde att ha med i vår studie är anonymisering och konfidentialitet då de andra två begreppen inte rör vår studie. Konfidentialitet användes genom att inte lämna några namn på barn, vårdnadshavare eller pedagoger inte heller på olika förskolor då det inte är utav intresse för vår studie. På så sätt blir alla anonyma och ingen identitet kan identifieras.

Dessa delar behandlades i studiens informationsbrev där information som framkommer behandlas med största varsamhet så att utomstående inte kan ta del av detta muntligt eller skriftligt. Enkäten är anonym och namn behövs inte formuleras någonstans. Begrepp som han, hon eller förskolans namn framkom ändå i ett fåtal besvarade enkäter. Vi valde att ta bort dessa helt eftersom de inte var relevanta för studiens syfte då identiteter kunde framkomma.

3.4 Studiens trovärdighet

Studiens informationsbrev behandlade information som var relevant för inskolning och riktat till vårdnadshavare som var målgruppen. Kihlström (2007, s. 49) beskriver att kvalitativa metoder utgår ifrån att ta reda på information från någon som har erfarenhet av ämnet i fråga. Detta anses som viktigt eftersom vi vill få in en så korrekt bild av en vårdnadshavares upplevelse som möjligt av inskolning. Frågorna beskrevs tydligt utifrån ett scenario att sätta sig in i, vilket kopplas till upplevelsen av inskolning och samverkan i förskolans verksamhet. Vi ville ha in så många svar som möjligt för att studien skulle bli trovärdig och skickade därför ut en påminnelse för att komplettera de svar som inte kommit in. Detta gjorde studien mer omfattande.

Kihlström (2007, ss. 231,164) tar upp vikten med att använda sig av giltighet i sin studie gällande undersökningsinstrument. Att använda sig av en förstudie på en relevant

försöksgrupp kan vara bra för att se hur metodiken fungerar, uppfattas eller tolkas. Khilstöm (2007) skriver också att studiens trovärdighet blir större om man lägger in citat från deltagarna, det man ska tänka på är dock att inte lägga in för stora citat då det kan bli en osammanhängande text.

Reliabilitet, även kallat tillförlitlighet beskriver hur noga och exakt data måste vara, vilket tydliggörs i vår studie där vi använder oss utav enkäter med öppna frågor. Det ger deltagarna möjlighet att själva skriva exakt det dem tycker och tänker. Som forskare till enkäter kan inte svaren påverkas och svaren kommer in ordagrant från deltagaren. I bearbetningen kan vi som forskare sortera ut delar av svar om inte anses ge vår forskning någon relevans (Christoffersen och Johannesen 2015, ss. 21-22).

3.5 Analys

Vi använde oss utav enkäter för att samla in datamaterial till studien. Allt eftersom svaren till enkäten kom in läste vi igenom dem och började strukturera dessa utefter tre kategorier för att få en tydlig överblick. Tre kategorier valdes som innefattade positiva, negativa och neutrala svar. För att underlätta kodningen färgmarkerade vi svaren från de tre kategorierna. Enkätsvaren lades i respektive kategori efter egna tolkningar. Kategorierna lades in i tabeller för att få en struktur och överblick av vad vårdnadshavarna tyckte om inskolningen. Vi fick en upplevelse av att tabellerna blev för omfattande och valde därefter att slå ihop liknande svar och göra nyckelord utav meningarna. Meningar som stack ut från mängden och meningar som liknade varandra blev våra citat i texten. Tabellerna var fortfarande för stora och då valdes det att använda nyckelord och citat som blev flytande text. Dessa strukturerades upp till fyra områden; *Allmänna funderingar*, *Vårdnadshavarnas känslor*, *Samverkan* och *Vår kommande yrkesroll* som svarade på syftet; hur samverkan mellan vårdnadshavare och förskola upplevs under inskolningsperioden utifrån vårdnadshavarens upplevelser och frågeställningarna; Hur samverkar förskolan med hemmet kring inskolning? och Hur upplevde vårdnadshavarna känslor, möten och önskemål kring inskolningen?

Då vi inte själva har någon förförståelse av hur det är att skola in egna barn kan vi lättare vara neutrala och endast utgå ifrån den pedagogiska rollen. Därför har vi empati för vårdnadshavarna och inte sympati.

Bryman (2002, s. 376) skriver att om man kodar enligt *Grounded Theory* så ska man koda svaren allt eftersom svaren kommer in och att man ska jämföra svaren så att det inte kommer in svar som inte är relevanta till studien. När våra första svar kommit in påbörjades kodningen enligt *Grounded Theory*.

4. RESULTAT

De 39 besvarade enkäterna från vårdnadshavare visar på en bredd av hur en inskolning kan se ut, upplevas känslomässigt och bemötas. Upplevelsen kan se olika ut beroende på om det är första inskolningen eller den sista. Om man har mött förskolans värld tidigare eller inte, om man har ångest inför överlämningen eller har en lugnare inställning. Alla inskolningsperioder ser olika ut för alla och bör mötas med respekt och omsorg. Detta är något som framkommer i studien där vårdnadshavare belyser vikten av att möta upp och ta hänsyn till vårdnadshavarnas känsloregister inför, under och efter inskolningen.

4.1 Allmänna funderingar

Allmänna funderingar över vad barnen ska ha för kläder när de går ut, dagliga rutiner, kontakt vid sjukdom, schematider och information om vilka som arbetar i förskolan var något som vårdnadshavarna tog upp och önskade. Detta förekom frekvent bland svaren i enkäten.

”Tydlig introduktion kring verksamheten och praktisk information, exempelvis vad jag ska ta med för kläder till förskolan.”

- *Vårdnadshavare*

Inför mötet i förskolans verksamhet önskar vårdnadshavarna att skaffa sig allmän information om förskolan som verksamhet, pedagogiken, möta pedagogerna, skaffa sig goda och respektfulla relationer till pedagogerna och få ett gott bemötande.

”Hur dem jobbar och tänker kring den dagliga verksamheten”

- *Vårdnadshavare*

Genom informationsmöten får vårdnadshavarna en fördjupad inblick i verksamheten och kan på så sätt lättare ta del av och få inflytande i verksamhetens rutiner och utformande.

Utifrån scenariot som vårdnadshavarna fick tillgång till och att kunna sätta sig in i fick vi fram svar som redovisade blandade tankar och känslor inför informationsmötet på förskolan. Många önskade sig en bra och trygg verksamhet med respektfulla pedagoger och där de känner sig sedda.

”Känner mig sedd med frågor från pedagoger angående mitt barn.”

- *Vårdnadshavare*

Känslor som spänning och höga förväntningar kom upp blandat med skrämmande, oro, sorg, nyfiken och separationsångest. Vårdnadshavarna gav uttryck för ett brett känsloregister inför detta möte och önskade svar på en del frågor och funderingar kring val av inskolningsmodell, pedagogik, vilken utbildning och kompetens pedagogerna har samt hur bemötandet och inskolningen kommer att gå till.

Pedagogerna upplevs som positiva, tillmötesgående och hjälpsamma med de frågor och önskemål som kommer. Vårdnadshavarna känner att de tas på allvar och att de får stöd i det som upplevs som ovisst eller osäkert. Att känna sig sedd och bekräftad har en betydande del i bemötandet och samverkan med verksamheten.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan man koppla ihop vårdnadshavarnas funderingar kring introduktionen till förskolan med behov av att känna sig förberedda och att vara redo för det nya steget i sitt liv, vare sig det är det första eller sista barnet. Vårdnadshavarna ville ha en övergripande koll över förskolans rutiner, vad de förväntas ha med sig, att de känner sig sedda och att pedagogerna intresserade sig med frågor om barnet och tog emot frågor samt önskemål från vårdnadshavare.

Här finns många likheter som genomsyrar hela första delen av enkäten, då vårdnadshavarna generellt hade lika funderingar kring inskolningsförberedelserna. Det som skiljer vårdnadshavarnas svar är vad för erfarenheter som de har sedan tidigare. För vissa är detta första inskolningen medans andra har inskolat fler barn och även på olika förskolor.

Pedagogernas förhållningssätt spelar stor roll kring frågor gällande inskolningen. Här är det viktigt att möta upp vårdnadshavarnas funderingar och frågor för att stötta och stärka dem inför inskolningen och vidare tills barnen börjar skolan.

4.2 Vårdnadshavarnas känslor

Vårdnadshavarna beskriver sina känslor kring inskolningen som blandade. Här ligger mycket fokus på de negativa känslorna vilket speglar sig i vemod, osäkerhet, ångest och ledsamhet De känner separationsångest och är till viss mån livrädda. I enkäten tar vårdnadshavare upp de olika inskolningsmodellerna och att de inte skulle kunna klara av en inskolning på endast tre dagar utan är nöjda med deras inskolningsmodell som är en traditionell inskolning.

”Hur ska jag kunna lita på att någon annan tar hand om mitt barn på rätt sätt.”

- Vårdnadshavare

”En konstig känsla, varit tillsammans så länge och nu ska man bara lämna.”

- Vårdnadshavare

Positiva känslor som pirrigt, tillfreds, tillitsfullt och bra framkommer också bland bredden av känslor. Vårdnadshavarna skriver att de ville lämna barnen för att det är roligt för dem att vara på förskolan men att de ändå inte ville lämna barnet på förskolan för sin egen skull. Det är en konstig känsla att ha varit tillsammans så länge och nu ska man bara lämna bort det finaste man har.

Här kretsar även funderingar om hur det kommer bli att lämna bort sitt barn till någon som de inte känner, om barnet kommer knyta an till någon pedagog, om pedagogerna är utbildade inom HLR (hjärt-och lungräddning) och brand. Funderingar finns även kring hur rollerna kommer att se ut under inskolningen, vem kommer jag som vårdnadshavare att vara under tiden, ska jag dra mig tillbaka, visa framfötter, kommer pedagogerna att sätta sig över mig.

”Kan personalen HLR, hur ser förskolans brandrutiner ut?”

- Vårdnadshavare

”Kommer pedagogerna att sätta sig över mig eller kommer jag bli involverad i mitt barns inskolning.”

- *Vårdnadshavare*

De beskriver sina känslor som en form av separation eftersom de varit tillsammans med sitt barn i ungefär ett år och nu är det dags att lämna barnet till någon som varken barnet eller den själv känner. Parallellt är det förväntansfulla och positiva känslor som bubblar upp och de ser positiva bitar med att barnet får ta del av förskolans verksamhet, utmaningar, rutiner och relationer.

Sammanfattning

Vårdnadshavarna fick beskriva sina känslor i en del av enkäten där det framkom skilda meningar om inskolning och lämning, både positivt och negativt. Här uppkommer många likheter och skillnader då det var delade meningar om allt. I och med vårdnadshavarnas breda känsloregister ingår det känslor från lycka till hat mot sig själv. Hälften av vårdnadshavarna kände lycka och glädje till att barnet skulle börja förskolan, medans andra delen kände inte alls för att lämna sitt barn till någon annan, sorg och rädsla. Trots detta beskriver de att någonstans i bakhuvudet vet de om att det kommer bli bra.

För att knyta an till anknytningsteorin vill vårdnadshavare att barnet ska känna sig tryggt på förskolan och ha en anknytningsperson som ser och bekräftar barnet. Vårdnadshavarna vill inte lämna sitt barn på förskolan men om de bemöts av en pedagog som bekräftar deras känslor blir det en lättare inskolning (Broberg, Hagström & Broberg 2012, ss. 33, 22-23).

4.3 Samverkan

Samverkan mellan pedagoger och vårdnadshavare beskrivs genom inskolningssamtal, uppföljningssamtal, hembesök av pedagoger inför inskolningen, öppna dialoger och daglig kontakt i verksamheten, via telefon eller genom förskolans app.

Vårdnadshavarna skriver att samverkan fungerade bra mellan dem och pedagogerna, de fick sina informationsmöten, samtal under inskolning och uppföljningssamtal. Det var även öppna dialoger om exempelvis barnets tider och schema men även dialoger om hur barnets dag varit på förskolan, har det varit några framsteg eller någon utveckling. Vårdnadshavarna önskade att få en återkoppling när barnet hade haft en tuff lämning för att själva bli lugna, vilket pedagogerna försökt att tillfredsställa.

”Hembesök och informationsmöte har varit guld värt, speciellt hembesöket.”

- *Vårdnadshavare*

”Pedagogerna hör av sig till mig när vi har haft en jobbig lämning, det får mig att känna mig lugn och trygg.”

- *Vårdnadshavare*

Vårdnadshavarna hade en positiv upplevelse kring frågor och önskemål på respektive förskola. De kände att de blev tagna på allvar och att ingen fråga var dum. Några vårdnadshavare fick intrycket av att bara för att man är med i samma yrkesgrupp får man som svar “ja du vet hur det är” och att personalen nästan satte sig över vårdnadshavaren så denne kände sig okunnig. Lite känslan av att pedagogerna tar en för givet. Det var en del vårdnadshavare som inte hade några önskemål eller frågor kring inskolningen utan en del hade varit med innan med tidigare syskon.

”Jag får svar som ”ja du vet ju hur det är” bara för att jag också är förskollärare på en annan förskola, känns som dem tar mig förgivet.”

- *Vårdnadshavare*

Sedan svarade vissa vårdnadshavare att samverkan brast lite när barnen skulle byta avdelning då pedagogerna tog för givet att barnen var inskolade men i själva verket blev vissa barn tillbakadragna då det var ny miljö och nya pedagoger.

När samverkan inte fungerade upplevde vårdnadshavare kollisioner i kommunikationen och att överlämning mellan avdelningar inte fungerar som de borde. Här önskas inskolning vid ytterligare byte av avdelning och inte endast när barnet börjar förskolan första gången. Barnet behöver ytterligare trygghet och anknytning när bytet sker och mötet blir med både nya pedagoger och miljöer.

Vårdnadshavarna upplever att pedagogerna i stor grad är väldigt tillmötesgående, flexibla och hjälpsamma. I ett annat fall upplevdes pedagogen som alldeles för auktoritär och pratade på ett sätt som gjorde att vårdnadshavaren kände sig okunnig. Upplevelsen var att vårdnadshavaren kände att pedagogen tog denne för givet och skulle förstå vad olika begrepp som rörde förskolans verksamhet innebar.

Kommunikation och interaktion stod också i fokus när vårdnadshavarna besvarade denna enkät. De vill känna sig sedda, respekterade och hörda av pedagogerna och kunna känna att de fortfarande är experter på sitt barn.

Sammanfattning

Vårdnadshavarna har tyckt att deras samverkan mellan hemmet och förskolan har varit bra och tillitsfull. Pedagogerna har svarat på frågor och intresserat sig för barnen och vårdnadshavarna, dock så har det kommit upp en del som skiljer sig från de andra svaren som kommit in och det är att bara för att man är inom samma yrke som pedagogerna fick man negativa svar som ”ja du vet ju hur det är”. Men det finns likheter som genomsyrar hela studien.

Koppling till studiens teori trygg bas speglar sig i vårdnadshavarnas svar att det måste finnas en bas av trygghet för att kunna samverka på ett positivt och bra sätt. Om vårdnadshavarna visar tillit och trygghet till pedagogerna och verksamheten smittar känslan av sig till barnet och det underlättar samverkan (Hagström 2010, s. 53).

4.4 Vår kommande yrkesroll

Vårdnadshavarna fick delge vad de ansåg var viktigt för oss att ta med vidare i vår kommande yrkesroll som förskollärare. Här delgavs en mängd olika tips om vad som skulle fokuseras på och undvikas. Det centrala som kom fram hos de flesta vårdnadshavare var att vi skulle tänka på att låta inskolningen få ta den tid den behöver för trygghet och anknytning. Även att se och bekräfta barnet och vårdnadshavaren kring inskolningen, men framförallt fokus på barnet och att ha en god och kontinuerlig kommunikation, vad det än kan gälla.

Genom att ställa en öppen fråga som berör vår kommande yrkesroll stärks vårdnadshavarnas inflytande ytterligare kring vad de tycker är viktigt runt inskolningen. Här framkom tydligt att barnet skall vara i fokus och att det ska få ta tid med inskolningen, låta barnet mogna in i verksamheten och inte stressa på så fort det går bra.

Alla barn är olika, låt tiden och anknytningen vara central vid inskolningen. Många vårdnadshavare vill känna sig sedda men framför allt vill de att barnet ska komma i första hand. Fråga gärna mycket om barnets behov, rutiner, favoritleksaker och annat. Detta gör vårdnadshavaren trygg och får känna att pedagogen intresserar sig och bryr sig om familjen

Vårdnadshavarna i studien uppger den dagliga kontakten med pedagogerna i förskolans verksamhet som viktig och givande. Samverkan sker i olika former och generellt är vårdnadshavarna nöjda med hur den fungerar och med den information och dialog som sker.

Här presenteras en sammanfattning av alla tips vi fick in under vår enkät.

”Låt vårdnadshavaren alltid få känna att det är hen som är expert på sitt barn och ta vårdnadshavarens tankar på allvar.”

”Låta barnet och vårdnadshavarna få ta sin tid till inskolningen. En inskolning ser inte lika ut för alla.”

”Att få feedback på hur barnet klarar av de olika, nya utmaningarna som de ställs inför samt hur man kan träna och förbereda sig inför detta som förälder.”

”Berätta för vårdnadshavarna hur ni vill att de ska agera under de första dagarna samt vid lämning.”

”Ställ frågor om barnet oavsett inskolningsmetod. Lär känna barnet så mycket ni kan via vårdnadshavaren som kan ge mycket information.”

- Olika vårdnadshavare

Sammanfattning

Denna del avslutar enkätens innehåll där vårdnadshavarna har fått skicka med oss blivande förskollärare ett tips att ta med till vår kommande verksamhet. Tipsen vi har fått in har varit innehållsrika och viktiga ämnen att ta del av. Dessa kommer att finnas i åtanke när vi kliver in i verksamheten och möter vårdnadshavare och barn. Inskolning handlar om att pedagogerna vill barnets bästa och strävar efter det. Vårdnadshavarna vill även dem barnets bästa men åsikter kan skiljas åt, därför är det bra att stämma av med vårdnadshavaren och ha ett samtal innan inskolningen för att vara på samma nivå och vara överens. Genom att återkoppla och ta reda på vårdnadshavarnas syn på inskolning kan pedagoger möta upp och stärka utformningen kring inskolningen.

5. DISKUSSION

Utifrån vårdnadshavarnas svar i enkäten framkommer det att pedagogerna lyssnar, ser och tar till sig frågor, önskemål och funderingar som uppstår. Detta gör att vårdnadshavarna känner att samverkan fungerar bra och att de kan komma med åsikter och idéer som rör även utformningen av verksamheten och detta skapar delaktighet.

Tallberg Broman (2009, ss. 222, 228) skriver att inte förens mellan 1980-talet och 1990-talet behövde förskolan ha vårdnadshavares hjälp i verksamheten. Pedagogerna behövde ha deras hjälp i verksamheten för att kunna uppnå målen. Om vårdnadshavaren är delaktig i inskolningen och verksamheten kan det stärka barnens inflytande i förskolan. Barnens röster framhävs då i en strävan efter demokrati, deras delaktighet ger en förutsättning i en bättre kvalitet och effektivitet i förskolan.

Det som kan kopplas ihop med resultatet är att vårdnadshavarna är engagerade i sina barn och vill barnens bästa precis som pedagogerna vill. De är generellt nöjda med inskolningen och hur samverkan har fungerat mellan dem. Vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande i förskolan växer sig allt större och därmed kommer mer ansvar. Detta uppskattas och ses som positivt från pedagogers håll, samtidigt blir denna ökade delaktighet en påfrestning då pedagogernas roll och arbete ifrågasätts, vilket kan vara svårt att handskas med (Tallberg Broman 2013, s. 34).

Vidare uppstår frågor och diskussioner kring inskolningens utformande gällande inskolningspedagog som ansvarar för barnet och vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna tar upp det positiva med att barnet får tillgång till att utforska förskolans miljö och välja sin anknytningspedagog för att bygga en nära och tillitsfull relation. Så ser det dock inte ut i alla förskolor, utan i många förskolor väljs en pedagog ut innan barnet har börjat. Arnesson Eriksson (2010, ss. 24-25) förklarar hur förberedelserna inför inskolningen går till. Här väljs en ansvarspedagog ut till barnet som är med under hembesök och närvarar vid öppet hus för verksamheten. Detta för att knyta an till vårdnadshavare och barn på bästa sätt i olika miljöer för barnets trygghet. Som pedagog är det viktigt att förhålla sig till barnet och vårdnadshavarnas olika behov. Familjen har olika erfarenhet av förskolans verksamhet och det är här av betydelse att den ansvarande pedagogen har detta i åtanke och möter upp för god samverkan och att kunna bygga en tillitsfull relation.

Detta mynnade i frågor för oss som; Hur går man tillväga i verksamheten när ett barn intresserar sig mer för en annan pedagog än den som har blivit tilldelad inskolningsrollen?

Detta kan kopplas till vår teori kring socioemotionell utveckling som handlar om tillit och misstro där man måste vinna barnets tilltro på olika sätta, alla fungerar inte likadant. Barn har medfött att söka kontakt och är i behov av närhet men kan känna sig mer eller mindre trygg i interaktion med vuxna. Något som kommer upp i resultatet är just att vissa vårdnadshavare tyckte att deras barn blev tillbakadragna och förlorade sin tillit till pedagoger när byte av avdelning sker. Pedagogerna tar för givet att barnen redan är inskolade i verksamheten och glömmer att även sådana moment kan vara krävande för barnen (Hwang & Nilsson 2011, ss. 173–176).

I förskolan skapas det olika relationer mellan barn och vuxna där det krävs tålmod och engagemang från de vuxna för att på så sätt knyta an och skapa trygga relationer. Genom att barnet automatiskt söker kontakt på olika sätt är det viktigt att pedagogerna i verksamheten har en förståelse för barnets behov av anknytning och kontaktsökande. Det krävs att pedagogerna svarar på detta för att senare kunna bygga på barnets trygghet med utforskande

och känslan för jaget och sig själv vilket utgår ifrån trygg bas och Sterns teorier om självet (Hwang & Nilsson 2011, ss. 178 - 182).

Vissa barn har en större integritet än andra vilket resulterar i olika anknytningsmönster medans andra barn behöver ha mycket närhet innan man ger sig ut i verksamheten. Genom att skapa sig en bild och förståelse av vad dessa anknytningsmönster innebär och hur de förekommer kan man lättare sätta sig in i barnets situation och eventuellt skapa sig en bättre och tryggare relation till det. Sker anknytningen på fel sätt eller att barnet inte visar tillit till sin anknytningsperson har relationen brustit. Detta kan leda till att barnet inte visar något intresse för pedagogen och i värsta fall kan barnet visa rädsla i samspel med denna person.

Många vårdnadshavare tar upp och bearbetar anknytningen mellan barnet och pedagogerna i verksamheten och ser det som en viktig del för att både barnet och dem själva ska känna sig trygga. Detta framgår i svaren till frågeställningarna och förtydligas under avsnittet där de får ge tips på vad vi ska ta med oss i kommande yrkesroll. Flertalet vårdnadshavare önskar att låta inskolningen ta den tid den behöver. Detta skapar för oss möjligheter att se barnens olika personligheter och anpassa oss utefter deras anknytningsmönster som är en viktig del i hur barnet tar sig an verksamheten och relationer i den.

Vår föreställning kring inskolningen stämmer generellt överens med vad vårdnadshavarna har svarat i enkäten. Vi har tänkt mycket på hur man ska bemöta vårdnadshavarna och deras barn i en sådan situation som är ny för dem vilket är viktigt för deras trivsel och mående.

5.1 Metoddiskussion

Vår metod som är en kvalitativ studie genom webbenkäter med öppna frågor har varit ett bra alternativ för att försöka få in så många svar som möjligt och vi har haft tid till att bearbeta i omgångar allt eftersom svaren kommit in. Vårdnadshavarna har fått skriva fritt och kunnat uttrycka sig mer gentemot om det varit slutna frågor.

Frågeställningarna i enkäten har varit fördelaktiga, då vi valt att sätta in ett scenario till varje fråga för att vårdnadshavaren ska vara så insatt som möjligt och kunna besvara frågorna tydligt. Scenarierna ger vårdnadshavarna en tillbakablick till när de genomgick en inskolning, de fick tillgång till att återuppleva sina känslor och tankar på nytt.

Bryman (2002, ss. 146–147) beskriver fördelen med att ha enkäter som metod i en forskningsstudie genom att den är anonym och du som deltagare inte behöver presentera din bästa sida. Vid intervjuer där en intervjuare är närvarande har deltagaren en förmåga att försöka återge en positiv bild av sig själv och detta genererar i en viss skevhet till verkligheten. Denna skeva bild kallas för social önskvärdhet och faller bort från vår studie eftersom vi valt att deltagaren i lugn och ro ska få ta del av och besvara enkäten när denne själv har tid och lust till detta.

Nackdelarna var att ansiktsuttryck eller kroppsspråket när de svarade inte kunde tydas, exempelvis ordet nervös kan betyda mycket beroende på tonläge och uttryck. På så sätt hade intervjuer varit mer fördelaktiga vid den typen av svar.

Problem som kan uppstå vid en webbaserad enkätstudie kan vara att deltagarna misstolkar frågorna helt och svaren blir irrelevanta för studien. Detta kan resultera i att svaren får kasseras och är då inte möjliga att använda kopplat till studiens syfte och frågeställningar.

Genom att nå ut till så många vårdnadshavare som möjligt med en enkät ger inte en garanti till att få en bredd på svaren. Omfånget på antalet besvarade enkäter kan vara brett men

svaren kan se lika ut och får därför inte tillräcklig information för att komplettera studien. Turligt nog kom en bred variation av svar in redan tidigt i bearbetningen av enkäterna vilket gjorde studiens innehåll gynnsamt.

Det finns många möjligheter med webbenkäter såsom fler svar, når ut till en större area, känns tryggare då det är anonymt, svaren kommer in snabbare än om vi skulle hämta in dem allt eftersom, snabb och lättillgänglig bearbetning och kan plocka ut nyckelord snabbt.

5.2 Didaktiska konsekvenser

Vårdnadshavarna har kommit med många bra råd till oss som blivande förskollärare men en del är svåra att alltid leva upp till.

Att se och bekräfta vårdnadshavarna i verksamheten är en viktig del som vi kan dra slutsatser av utifrån enkätens resultat. Vi anser att detta är en stor del av det dagliga arbetet i förskolan i mötet med vårdnadshavare. Detta genererar i god samverkan och skapar öppna relationer som gör att vårdnadshavarna får inflytande och känner sig delaktiga i deras barns vardag utanför hemmet. Kommunikation och samspel mellan pedagoger och vårdnadshavare är en viktig del för att skapa trygghet och goda relationer. Genom att vara tydlig med hur en inskolning går till rutinmässigt skapar lugn och tillit. Vårdnadshavarna vill gärna veta vilken roll de ska ha under inskolningen och kan på så sätt veta vad de ska göra och hur de ska förhålla sig till sitt barn och verksamheten.

Överlämningen på morgonen är något som upplevs som ett moment där vårdnadshavaren blir osäker och där känslor spelar en stor roll och kan ta övertaget. Att ha bestämt i förväg vad som gäller runt en lämning kan då stötta vårdnadshavaren men också barnet och pedagogen. Här kan samverkan mellan vårdnadshavare vara ett stöd vid inskolningen vilket kan generera i en extra trygghet där de kan förmedla mellan varandra hur inskolningen går eller hur en inskolning kan se ut från ett perspektiv där en erfaren vårdnadshavare redan har inskolat sitt eller sina barn och vet hur rutiner och inskolningens faser kan se ut.

Vårdnadshavare är den närmaste personen eller personerna som barnet har i hemmet och pedagogerna är de närmaste personerna som barnet har i förskolan. Här kan det komma att uppstå konflikter i hur man ser utifrån barnets bästa när det kommer till rutiner eller andra frågor i verksamheten. Hemmet kontra förskolan kan se väldigt olika ut i förhållningssätt och grundsyn vilket påverkar hur man ser till barnets bästa. Lindgren och Torro (2017, s. 15) tar upp barnkonventionens olika delar utifrån ett inskolningsperspektiv. I artikel tre redogörs att alla frågor som rör barnet ska syfta till dess eget bästa. Barnet ska få möjlighet att uttrycka sina tankar och åsikter och dessa ska vuxna lyssna på och ta hänsyn till. Här uttrycks att vårdnadshavares och pedagogers förhållningssätt kring inskolningen alltid ska utgå ifrån vad som är barnets bästa. Hur gör man när vårdnadshavares och förskolans syn ser olika ut gällande barnets bästa?

Genom att ställa en avslutande fråga om vad vårdnadshavarna tyckte att vi skulle ta med oss i vår kommande yrkesroll kom det in många bra och konkreta råd för att kunna möta upp barnet och vårdnadshavaren under inskolningen. Detta gör att vi stärker vår roll, kan skapa en miljö där alla trivs och får en tydligare bild av vad som är viktigt kring inskolningen från vårdnadshavares perspektiv.

Avslutningsvis vill vi säga att våra ögon har öppnats för vad som är viktigt och centralt för vårdnadshavarna. Vad man som pedagog kan göra för att motverka missförstånd har

tydliggjorts och samverkan mellan hemmet och förskolan påvisar att goda relationer är viktiga.

REFERENSER

Arnér, Elisabeth & Sollerman, Solveig (2018). *Barnet och förskolans pedagogiska ledarskap*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur

Bjervås, Lotta. (2003). Det kompetenta barnet. Johansson, Eva & Pramling Samuelsson, Ingrid (red.). *Förskolan: barns första skola!* Lund: Studentlitteratur

Bowlby, John (2010). *En trygg bas: kliniska tillämpningar av anknytningsteorin*. 2. utg. Stockholm: Natur & kultur

Broberg, Malin, Hagström, Birthe & Broberg, Anders (2012). *Anknytning i förskolan: vikten av trygghet för lek och lärande*. 1. uppl. Stockholm: Natur & Kultur

Brodin, Marianne & Hylander, Ingrid (1998). *Att bli sig själv: Daniel Sterns teori i förskolans vardag*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Bryman, Alan (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi

Christoffersen, Line & Johannessen, Asbjørn (2015). *Forskningsmetoder för lärarstudenter*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (red.) (2015). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Eriksson, Marie (2010). *En bra start: om inskolning och föräldrakontakt i förskolan*. Stockholm: Lärarförbundets förlag

God forskningsssed [Elektronisk resurs]. Reviderad utgåva (2017). Stockholm: Vetenskapsrådet Tillgänglig på Internet: <https://publikationer.vr.se/produkt/god-forskningssed/>

Hagström, Birthe (2010). *Kompletterande anknytningsperson på förskola*. Diss. Lund : Lunds universitet, 2010

Hwang, Philip & Nilsson, Björn (2011). *Utvecklingspsykologi*. 3., rev. utg. Stockholm: Natur och kultur

Jonsdottir, Fanny & Nyberg, Eva. (2013). Erkännande, empowerment och demokratiska samtal. Harju, Anne & Tallberg Broman, Ingegerd (red.). *Föräldrar, förskola och skola: om mångfald, makt och möjligheter*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Kihlström Sonja. (2007). Intervju som redskap. Dimenäs, Jörgen (red.). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Lee McIntyre, Laura, L. Eckert, Tanya, H. Fiese, Barbara, D. DiGennaro, Florence & K. Wildenger, Leah. (2007). Transition to Kindergarten: Family Experiences and Involvement. *Early Childhood Education Journal*, Vol. 35, No. 1, August 2007 ss.83-88. doi: 10.1007/s10643-007-0175-6

Lindgren, Camilla & Torro, Tuula (2017). *Trygg inskolning: grunden för en givande förskoletid*. Första upplagan Stockholm: Gothia Fortbildning

Läroplan för förskolan Lpfö 98. [Ny, rev. uppl.,] (2016). Stockholm: Skolverket Tillgänglig på Internet: http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf2442.pdf%3Fk%3D2442

Regeringskansliet. 2015. *Föräldrar och barn*. Regeringskansliet. <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/familjeratt/foraldrar-och-barn/> (Hämtad 2019-01-03)

Sandberg, Anette & Vuorinen, Tuula (2007). *Hem och förskola: samverkan i förändring*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Svedberg, Susanne (2016). *Professionell i förskolan: pedagogers arbets- och förhållningssätt*. 1. uppl. Stockholm: Gothia fortbildning

Svensson, Peter & Ahrne, Göran. (2011). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber s.19-33

Tallberg Broman, Ingegerd. (2013). *Föräldrasamverkan i förändring*. Harju, Anne & Tallberg Broman, Ingegerd (red.). *Föräldrar, förskola och skola: om mångfald, makt och möjligheter*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Tallberg Broman, Ingegerd. (2009). "No parent left behind": *Föräldradeltagande för inkludering och effektivitet*. Malmö Universitet. http://muep.mau.se/bitstream/handle/2043/11368/Educare_2009_2_3_TallbergBroman_I.pdf

Trost, Jan & Hultåker, Oscar (2016). *Enkätboken*. 5., [moderniserade och rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Uljens, Michael (1989). *Fenomenografi: forskning om uppfattningar*. Lund: Studentlitteratur

Vuorinen, Tuula, Sandberg, Anette, Sheridan, Sonja & Williams, Pia. (2013). Preschool teachers' views on competence in the context of home and preschool collaboration. *Early Child Development and Care*. Vol. 184, No. 1, September 2013 ss. 149 - 159 doi: 10.1080/03004430.2013.773992

BILAGOR

Bilaga 1

(Missivbrev)

HÖGSKOLAN I BORÅS

Informationsbrev

Till vårdnadshavare med barn i förskolan.

Vi heter Amelie Olsson och Amanda Bergström och studerar till förskollärare vid Högskolan i Borås, Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT.

Under sista terminen ska vi studenter genomföra ett examensarbete där ett valt område skall undersökas. Vi har valt att fokusera på inskolning från vårdnadshavares perspektiv.

Det är viktigt att ni som vårdnadshavare vet att vi i vår undersökning utgår ifrån de forskningsetiska principerna, vilka innebär att:

- Alla uppgifter i undersökningen kommer att behandlas med största varsamhet, så att inga obehöriga kan ta del av dem.
- De uppgifter som framkommit i undersökningen används enbart för denna undersöknings syfte.
- Alla uppgifter kring deltagarna i undersökningen kommer att vara konfidentiella. Fiktiva namn på barn/elever, pedagoger och för/skola används så att allas identiteter skyddas.
- Undersökningen är frivillig och det går när som helst att avbryta deltagandet.

Om ni har frågor och funderingar kring undersökningen kan ni nå oss på:

Amelie: xxxx@xxxxx.xx.xx Amanda: xxxx@xxxxx.xx.xx

Med vänliga hälsningar

Amelie och Amanda

Bilaga 2

(Enkät)

Föreställ er tiden då det var dags för ert yngsta barn att börja förskolan. Gå tillbaka och känn in känslorna, tankarna, förväntningarna och möten i samband med denna period.

Ni ska snart på första mötet med förskolans pedagoger och få information inför inskolningen med ert/era barn.

Beskriv dina förväntningar och tankar inför informationsmötet på förskolan.

Ni har frågor och önskemål kring inskolningen och verksamheten.

Beskriv hur pedagogerna möter era frågor och önskemål under inskolningen.

Förskolan skall ha kontinuerlig samverkan med hemmet inför, under och efter inskolningen.

Beskriv hur samverkan skedde mellan er och pedagogerna inför och under inskolningen.

Inskolning är en händelserik period där man kan möta många olika känslor som vårdnadshavare.

Beskriv dina känslor innan, under och efter inskolningen.

Vad bör vi som blivande förskollärare ta med oss som ni anser vara viktigt under en inskolning?

Bilaga 3

(Påminnelse om enkätsvar)

Blogginlägg på förskolans plattform/forum

Hej alla vårdnadshavare!

Angående enkäten som skickades ut föregående vecka så saknas fortfarande tillräckligt med svar för att komplettera vår forskning kring inskolning.

Vi hade varit tacksamma om ni kunde lägga några minuter på att svara på denna.

Här kommer länken igen: <https://goo.gl/forms/YWZKvENJyZO6Shra2>

Tack till er som redan har svarat!

Med Vänlig Hälsning
Amanda och Amelie

HÖGSKOLAN I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se